

DAGSORDEN

OG

FORSLAG

TIL

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUNDS
30. ORDINÆRE LANDSMØTE
12. SEPTEMBER OG PÅFØLGENDE DAGER 1982

Arbeiderbevegelsens
Arkiv
og
Bibliotek

331.81 (461)2

An 176a

1x

DAGSORDEN

OG

FORSLAG

TIL

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUNDS
30. ORDINÆRE LANDSMØTE
12. SEPTEMBER OG PÅFØLGENDE DAGER 1982

DAGSORDEN

Norsk Arbeidsmandsforbunds 30. ordinære landsmøte
12. september 1982 og påfølgende dager

1. **Landsmøtets åpning og konstituering.**
  - a) Fullmaktenes godkjenning.
  - b) Vedtakelse av dagsorden og forretningsorden.
  - c) Valg av 3 ordstyrere og 4 sekretærer.
  - d) Valg av komitéer:
Valgkomité.
Budsjettkomité.
Redaksjonskomité.
2. **Beretninger, regnskaper og revisjonsrapporter.**
  - a) Beretning for 1979 — 1980 — 1981.
  - b) Regnskap for 1979 — 1980 — 1981.
  - c) Revisjons- og kontrollkomitéens rapport for samme tidsrom.
  - d) Muntlig beretning for 1982.
3. **Vedtektene.**
Innkomne forslag.
4. **Landsmøteperiodens lengde.**
5. **Den faglige og økonomiske situasjon.**
Innkomne forslag.
6. **Fagbevegelsens internasjonale engasjement.**
Innkomne forslag.
7. **Forskjellige forslag.**
8. **Forbundets handlingsprogram for Bergverksindustrien.**
9. **Bevilgninger.**
10. **Valg.**
  - a) Tillitsmenn.
  - b) Forbundsstyre.
  - c) Landsstyre.
  - d) Kontrollnemnda.
  - e) Landsorganisasjonens representantskap.
  - f) Statstjenestemannskartellets representantskap.
  - g) Tariffråd.
11. **Avslutning.**

FORSLAG TIL FORRETNINGSORDEN

1. Landsmøtets forhandlinger er åpne for pressen. Likeledes har forbundets medlemmer adgang til galleriet som tilhørere. Landsmøtet beslutter om en sak skal holdes for lukkede dører. Representantene må forevise adgangskort og tilhørere medlemsbok ved inngangen.
2. Til å lede møtet velges 3 ordstyrere. Ordstyrerne ordner innbyrdes møtenes ledelse. Til å føre protokollen velges 4 sekretærer.
3. Møtene holdes fra kl. 9.00 til kl. 13.00 formiddag og fra kl. 15.00 til kl. 18.00 ettermiddag.
4. Ingen har rett til å få ordet mer enn 3 ganger i samme sak. Unntatt for innlederne begrenses taletiden til 10 minutter første og 5 minutter annen og tredje gang. Ordstyreren har for øvrig — når han finner det påkrevet — rett til å stille forslag om ytterligere tidsbegrensning og strek ved de inntegnede talere. Til forretningsorden gis ingen ordet mer enn 1 gang og høyst 2 minutter til hver sak. Talerne skal tale fra den dertil bestemte plass i salen.
5. Forslag skal leveres skriftlig til ordstyreren, undertegnet med vedkommendes navn og navnet på den avdeling representanten representerer. Ikke noe nytt forslag kan tas opp etter at det er besluttet satt strek med de inntegnede talere. Forslag som ingen forbindelse har med de på dagsorden oppførte saker, kan ikke behandles.
6. Alle beslutninger avgjøres med alminnelig flertall. I tvilstilfelle eller når 20 representanter forlanger det, foregår avstemningen ved navneoppbøp.
7. I protokollen innføres bare forslagene og avstemningene samt de fattede beslutninger.
8. Protokollen oppleses ved hvert møtets begynnelse. Protokollen for siste møtedag oversendes forbundsstyret til godkjenning.
9. Referat fra foregående dags møte trykkes og forelegges den påfølgende dag.

**INNHOLDSFORTEGNELSE
FOR DAGSORDENENS PUNKT 3—4—5—6 og 7**

Punkt 3 — Vedtektene	5
Forbundets vedtekter	5
Avdelingenes vedtekter	20
Forsikringsordninger	21
Punkt 4 — Landsmøteperiodens lengde	48
Punkt 5 — Den faglige og økonomiske situasjon	21
Arbeidsmiljøspørsmål	21
Ferienloven	25
Lov om arbeidsledighetstrygd	26
Skatteloven	27
Hovedavtalene	29
Boligpolitikk	35
Tariffsaker	36
Pensjonsspørsmål	37
Sykepengeordningen	39
Punkt 6 — Internasjonale spørsmål	33
Punkt 7 — Forskjellige forslag	39

DAGSORDEN PUNKT 3:

**FORSLAG TIL ENDRINGER I
FORBUNDETS VEDTEKTER**

§ 1
FORBUNDETS VIRKEOMRÅDE

- Nr. 1** Avd. 3, Møre og Romsdal Arbeidsmannsforening, foreslår:
I forbindelse med § 1, må forbundet snarest klare opp grensen mellom Norsk Bygning og Norsk Arbeidsmandsforbunds områder.

Begrunnelse:

Da det stadig vekk er problemer med at vi organiserer arbeidstakere som det fra Bygnings side hevdes skal stå hos dem, er det meget viktig at vi snarest får oppgått en grensegang slik at vi for ettertiden kan organisere arbeidstakere uten å få ubehageligheter som til sist går ut over medlemmene.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres som tillegg til § 1. Intensjonen i forslaget oversendes det nye forbundsstyret.

§ 2.
FORMÅL

- Nr. 2** Avd. 9 Grubeforeningen Nordens Klippe, foreslår:
§ 2, nytt punkt eller redigeres inn i pkt. 4.
«Arbeide aktivt mot atomvåpen og for rustningskontroll i verden».

Motivering:

Iflg. FN rapporten om A-våpen er det i dag over 40.000 førtitusen kjernefysiske stridshoder i verden. Det tilsvarer ca. 3 tonn DNT pr. individ på jorden.

USA og USSR bruker nu 50 millioner kroner dagen til å produsere atomvåpen o.l.

Ovenstående bør tvinge frem nytenkning i fagbevegelsen. Det er hevdet, og med rette, at det eneste som kan stoppe vannviddet er en voksende opposisjon blandt vanlige mennesker.

Fagbevegelsen er etter vår mening den organiserte opposisjon i verden som må ta initiativet til en slik kamp mot rustningsvanviddet.

Landsstyret innstiller:

Forslaget kan ikke tiltres.

- Nr. 3** Avd. 18, Rogaland Arbeidsmannsforening, foreslår:
Pkt. 6 b)
« . . . bedriftenes økonomi og over bank- og forsikringsvesen».
Dette foreslår endret til:

« . . . bedrifter, foretag, aksjeselskaper, bank-, forsikrings- og kreditvesen sine økonomiske disposisjoner.»

Motivering:

Det er de økonomiske disposisjoner som legger grunn for de nevnte institusjoners økonomi. Det må derfor være av langt større viktighet å få kontroll over disse før, eller mens de foretas. Dermed vil en ha langt større innflytelse over økonomien i disse institusjonene.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres. Anses dekket i nåværende punkt 6 b).

§ 3.

MEDLEMSKAP

Nr. 4 Avd. 4, Nordland Arbeidsmannsforening, foreslår:

Pkt. 2 deles i a) og b)

Nytt pkt. a) blir som følger:

— «de lønnstakere som står tilsluttet et politisk parti som har et nazistisk eller fascistisk program eller formål som er beslektet hermed.»

Pkt. b) som før der det står «de som har tatt arbeid osv. . . .»

Motivering:

Vi mener at det igjen er påkrevet å få inn i vedtektene et slikt punkt. Da dette punkt ble tatt bort i sin tid, var det ut fra at nazistiske og fascistiske tendenser skulle være en saga blott i vårt land. Den senere tids hendelser har dessverre vist at det fortsatt er nødvendig for fagbevegelsen å være på vakt.

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres.

Nr. 5 Avd. 27, Troms Arbeidsmannsforening foreslår:

Opptaking av enkeltmedlemmer.

Alle lønnstakere som har arbeid innenfor det virkeområdet som er bestemt i § 1, og som godkjenner forbundets vedtekter, kan være medlem av forbundet. Medlemmer på private anlegg skal stå som medlem i forbundets avdeling i det fylket vedk. har hjemstedsrett.

Motivering:

Da vi gikk over til prosentvis kontingent, ble det fra forbundets administrasjon opplyst at det var en forutsetning at medlemskapet skulle være i den fylkesavdeling der vedkommende hadde sin hjemstadsrett.

Dette har ikke blitt fulgt opp, og grunnen er vel at det ikke er vedtektsfestet.

Videre vil en slik ordning innebære en mer stabil økonomi i avdelingen, og det vil lette kontroll av at medlemskapet er i orden.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres.

§ 5.
LANDSMØTET

Forbundets administrasjon foreslår:

Nr. 6 Motivering:

Pkt. 3 — 3. avsnitt utgår.

Se pkt. 4 — 1. avsnitt.

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres.

Nr. 7 Avd. 4 Nordland Arbeidsmannsforening foreslår:

Pkt. 3 tilføyes:

Forbundets valgte og ansatte sekretærer og avdelingenes forretningsførere samt regionale verneombud som ikke er osv.

Motivering:

De regionale verneombud er iflg. forskriftene i første rekke pålagt å arbeide på arbeidsplasser innen sitt avtaleområde som ikke har etablert vernetjeneste. Det vil i praksis si bedrifter uten organiserte forhold.

Flere av de regionale verneombud er også rekruttert fra andre avdelinger/avtaleområder enn den de representerer som regionale verneombud.

Disse og andre forhold gjør at sjansene for de regionale verneombud til å bli valgt til representant på Landsmøtet er sterkt begrenset.

Vi anser det som meget viktig at de regionale verneombud blir dradd med i diskusjonene på alle plan i organisasjonen spesielt i startfasen.

Dette innebærer at de regionale verneombud som ikke blir valgt får møte på Landsmøtet med tale og forslagsrett.

Nr. 8 Avd. 7, Agder Arbeidsmannsforening foreslår:

Pkt. 3

Regionale verneombud — avdelingsstyrene.

Forbundets vedtekter del 2 endres slik at de regionale verneombud sikres møterett i de avdelingsstyrene hvor RVO har sitt arbeidsområde.

Motivering:

Kontakt og informasjonsbehovet.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres. Henviser til Avd. vedtekter § 16.

Nr. 9 Avd. 12, Telemark Arbeidsmannsforening, foreslår:

Pkt. 3, annet avsnitt.

Forbundets valgte og ansatte sekretærer, avdelingenes forr. førere og regionale verneombud møter på landsmøtet med tale- og forslagsrett hvis de ikke er valgt som representanter.

- Nr. 10 Avd. 2, Akershus Arbeidsmannsforening foreslår:
Punkt 3: Regionale verneombud innkalles til forbundets landsmøte etter forbundets vedtekter.

Motivering:

Ved valg av regionale verneombud viser det seg at disse i stor utstrekning er tillitsmenn fra anleggssektoren. Ved overgang til arbeidet som regionale verneombud har disse gått over i diverse grupper innen forbundet. Derved har man falt utenfor de grupper man gjerne har representert tidligere, og som velger sine representanter til forbundets øverste myndighet — landsmøtet.

Som regionale verneombud føler disse seg som reisende tillitsmenn for forbundet, slik at de som ikke blir valgt også burde få anledning til å møte for å høste den erfaring et landsmøte gir.

Landsstyret innstiller:
Forslagene nr. 7, 9 og 10 kan ikke tiltres.

- Nr. 11 Avd. 13, Hedmark Arbeidsmannsforening, foreslår:
Pkt. 4. Forrtningsfører bør ikke velges som representant til landsmøtet.

Motivering:

Da disse både har tale og forslagsrett mener vi det ikke er nødvendig. Forretningsføreren bør være tilstede og samarbeide med sine medlemmer i stedenfor og velges inn i de forskjellige komiteer og utvalg.

Landsstyret innstiller:
Kan ikke tiltres.

- Nr. 12 Avd. 9, Grubeforeningen Nordens Klippe, foreslår:
Tillegg til pkt. 7,
«Representantene har krav på å få tilsendt landsmøtedokumentene minst 14 dager før landsmøte åpner».

Landsmøtet innstiller:
Forslaget tiltres.

§ 6
LANDSMØTETS MYNDIGHETSOMRÅDE

- Nr. 13a) Avd. 3, Møre og Romsdal Arbeidsmannsforening, foreslår:
Nytt pkt. 1.
Under konstituering velger landsmøtet valgkomité.
Den valgte valgkomité skal fungere hele landsmøteperioden og legge frem innstilling for landsstyret ved suppleringsvalg.
Ellers forflyttes punktene et nummer oppover.

Landsstyret innstiller:
Forslaget kan ikke tiltres.

- Nr. 13b) Administrasjonen foreslår:
Landsstyret kan om de finner det hensiktsmessig velge en valgkomite når supperingsvalg skal foretas.

Landsstyret innstiller:
Forslaget tiltres.

- Nr. 14 Avd. 12, Telemark Arbeidsmannsforening foreslår:
Pkt. 3, fjerde avsnitt.
Ved valg av landsstyret skal så vidt mulig alle yrker innen organisasjonsområdet være representert. Det skal taes hensyn til avdelingsvis og geografisk fordeling. Et medlem kan bare representere den avdeling han/hun tilhører.

Landsstyret innstiller:
Kan ikke tiltres. Intensjonene i forslaget anses ivaretatt allerede.

- Nr. 15 Avd. 6, Bergen—Hordaland Arbeidsmannsforening, foreslår:
Endring av pkt. 5.
Ny tekst: Å velge representanter med varamenn til Landsorganisasjonens representantskap, samt øvrige representantskap forbundet til en hver tid har representasjonsrett i.

Motivering:

Tradisjonelt velger landsmøtet representanter til bl.a. Statstjenestemannskartellets representantskap. Dette bør felles inn i vedtektene.

Landsstyret innstiller:
Forslagets ordlyd erstattes med: «å velge representanter med vararepresentanter til LO's og Statstjenestemannskartellets representantskap.»

- Nr. 16 Avd. 12 Telemark Arbeidsmannsforening foreslår:
Pkt. 6, første avsnitt:
Å velge tariffråd for de enkelte grupper. Landsmøtet fastsetter antall representanter for de enkelte råd, dog slik at hvis en avdeling har min. 50 medlemmer i en yrkesgruppe skal avdelingen være representert i tariffrådet for gruppa.

Landsstyret innstiller:
Kan ikke tiltres.

- Nr. 17 Avd. 4, Nordland Arbeidsmannsforening, foreslår:
Nytt pkt. 7:
Velge studieutvalg på 4 medlemmer. Opplysningssekretær tiltrer utvalget.

Motivering:
På landsmøtet.

Landsstyret innstiller:
Forslaget oversendes det nye forbundsstyret.

Nr. 18 Avd. 12, Telemark Arbeidsmannsforening, foreslår:

Nytt pkt. 12.

Landsmøtet velger en valgkomité til å forberede og legge frem innstilling på valg til forbundets organer og tillitsverv, samt ansettelse av sekretærer.

Komiteen beholder sitt mandat frem til neste landsmøte, og fungerer ved eventuelle suppleringsvalg i perioden.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres. Jfr. forslag nr. 13.

Nr. 19 Avd. 1, Buskerud Arbeidsmannsforening, foreslår:

Valg av tillitsmenn.

Avd. 1 Buskerud foreslår at det med valg av tillitsmenn i forbundet vurderer valgt en med kombinasjon av oppgaver i forbundet og som kan trekkes ut til avdelingene, som vikar i de tilfeller det er langvarig sykdom blant forrf.

Motivering:

Slik som situasjonen nu er så oppstår det et vakum når forrf. blir syk, da det jo — i de fleste avd. er slik at det er oppgaver som ikke kan bli utført ved sykdom.

Norsk Arbeidsmandsforbund oppretter en stilling som kombinert forbundssekretær/sykeavløser for forretningsførere.

Motivering:

Avdelinger og klubber kommer i en vanskelig situasjon når det oppstår lengre sykefravær blandt forretningsførere.

Det er vanskelig å gå rett inn i en forretningsførers arbeid uten den nødvendige opplæring og bakgrunn. Mange oppgaver av både administrativ og faglig art skal ivaretas.

Ikke minst er det nødvendig med kjennskap til de forskjellige avtaleområdene.

En person i en slik kombinert stilling ville som forbundssekretær få anledning til å sette seg inn i de forskjellige avtalene, og tilleggsopplæring i forretningsførens administrative oppgaver, ville bidra til at avdelingene kunne få en vikar som kunne fylle forretningsførers plass ved sykefravær etc.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres.

§ 12

HOVEDKONTOR, FIRMATEGNING OG FORVALTNING

Nr. 20 Avd. 6, Bergen—Hordaland Arbeidsmannsforening, foreslår:

Endring av pkt. 3.

Ny tekst:

Forbundet skal helst anbringe sine midler i **Landsbanken**, samt stats-, kommune-, hypotek-, eller kreditforeningsobligasjoner o.s.v.

Motivering:

Det bør nedfelles i vedtektene at forbundet er forpliktet overfor Landsbanken.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres.

Nr. 21 Avd. 220, NVE Linjearbeiderforening, foreslår:

Forslag til vedtektsendring. Del 1.

Som nytt pkt. 12, foreslås følgende:

For de av forbundets tillitsvalgte som er ukependlere, dekker forbundet reiseutgifter i forbindelse med helgebeseøk i hjemmet.

Motivering:

Forslaget tar sikte på å være et bidrag til en bedre personalpolitikk for de tillitsvalgte i fremtiden.

I dag er det slik at de som er aktuelle som forbundstillitsvalgte, som oftest har etablert seg både med arbeid og boforhold der de ønsker å være. Familien trives kanskje der de er, og ønsker ikke å flytte til Oslo. De som er aktuelle som forbundstillitsvalgte, kan derfor komme i en valgsituasjon, der valget står mellom familien og jobben. De fleste vil vel sannsynligvis velge familien. Dermed får vi ikke de vi vil ha, der vi mest trenger dem. Det er disse vi må gi en sjanse. Kanskje kan familien deres akseptere at de blir ukependlere.

Vi mener også at forslaget vil gjøre det lettere å få valgt kvinnelige sekretærer til forbundet. Slik vi kjenner menn, er det vel de som kraftigst setter seg på bakbeina, dersom deres kone forlangte at de skulle bryte opp og flytte til Oslo.

Ved å vedta forslaget, kan vi gi kvinnene en ny mulighet til bedre å gjøre seg gjeldende i ledelsen av forbundet. En mulighet de så avgjort trenger.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres.

§ 15

AVSTEMNING OVER TARIFFORSLAG

Nr 22 Avd. 3, Møre og Romsdal Arbeidsmannsforening, foreslår:

I pkt. 1 strykes ordene SOM REGEL. Ellers som den står.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres.

§ 17

STØNAD UNDER ARBEIDSSTANS

Nr. 23 Avd. 6, Bergen—Hordaland Arbeidsmannsforening, foreslår:

I. Stønad under arbeidsstans.

Grunnsats kr. 300,— pr. uke og forsørgertillegg kr. 40,— pr. uke, heves til kr. 600,— pr. uke og kr. 80,— pr. uke.

Motivering:

I forhold til dagens kostnadsnivå er kr. 300,— + forsørgertillegg kr. 40,— altfor lavt, og må forhøyes til det foreslåtte beløp.

Landsstyret innstiller:

Forslaget kan ikke tiltres. I stedet foreslås:

«Grunnlønssatsen heves til kr. 400,— pr. uke + kr. 60,— i forsørgertillegg. Begrensningen strykes.»

Nr. 24 Avd. 4, Nordland Arbeidsmannsforening, foreslår:

Pkt. 3 endres til: Stønad utbetales fra første dag.

Motivering:

Vårt forslag om streikebidrag fra første dag begrunner seg i at vi her går ut fra at dette er medlemmer som forbundet har bestemt skal gå ut i lovlige streiker. Vi mener da at forbundet også må forsøke å gjøre en slik situasjon så trygg som mulig for de medlemmer som rammes. Det er en av hovedargumentene for å kunne hevde at medlemskap gir trygghet.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres.

Nr. 25 Avd. 9, Grubeforeningen Nordens Klippe, foreslår:

Grunnsatsen økes til kr. 500,— pr. uke + forsørgertillegg kr. 60,—. Minst en gang pr. år reguleres satsene i samme takt som økningen i konsumprisindeksen.

Landsstyret innstiller:

Jfr. forslag nr. 23.

Nr. 26 Avd. 12, Telemark Arbeidsmannsforening, foreslår:

Pkt. 1, annet avsnitt:

Grunnsatsen økes til kr. 500,—.

Pkt. 3:

Stønad betales fra første streikedag.

Landsstyret innstiller:

Jfr. forslag nr. 23.

Nr. 27 Avd. 13, Hedmark Arbeidsmannsforening, foreslår:

Pkt. 3.

Stønad under arbeidsstans. Stønad utbetales fra første dag en eventuell konflikt starter.

Motivering:

Dette må endres slik at de som eventuelt kommer ut i konflikt får den stønad som er fastsatt blir utbetalt fra første dag.

Landsstyret innstiller:

Jfr. forslag nr. 24. Kan ikke tiltres.

Nr. 28 Avd. 18, Rogaland Arbeidsmannsforening, foreslår:

1. Stønad ved eventuell streik eller konflikt bør settes opp fra kr. 300,— til kr. 600,—.

Pkt. I

Punktene foreslås endret til:

«Stønad under arbeidsstans ytes på samme nivå som for arbeidsledighetstrygden».

Motivering:

De vedtektsfestede satsene står ikke under noen omstendighet i forhold til den økonomiske realitet i dag. En arbeidsstans med en slik økonomisk bistandsdekning som den vedtektsfestede vil for en meget stor del av våre medlemmer bety en utålelig økonomisk belastning. Den vil derfor også påvirke medlemmenes holdning ved eventuell arbeidsstans.

Pkt. 3

Punktet foreslås endret til: «Stønad utbetales fra første dag».

Motivering:

For å unngå at det skapes økonomiske problemer for våre medlemmer, er det nødvendig å begynne å kompensere for uteblivende lønn straks. Dette gjelder spesielt så lenge satsene er så lave som i dag.

Normalhusholdningen for arbeidstakere kan ellers vanskelig tåle en konflikt. Avstemning vil skje etter lommeboka og ikke etter overbevisning.

Landsstyret innstiller:

Jfr. forslagene nr. 23 og 24. Kan ikke tiltres.

§ 19
KONTINGENT

Nr. 29 Forbundets administrasjon foreslår:

Prosentsatsen heves fra 1.4 til 1.6. I de tilfeller det før har vært trukket 1,5% på grunn av at ferielønn har vært holdt utenfor trekkgrunnlaget, skal der trekkes 1,7%.

Motivering på landsmøte.

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres.

Nr. 30 Avd. 2, Akershus Arbeidsmannsforening, foreslår:

1. ledd.

Kontingenten er 1,6% av brutto arbeidslønn, lønn under sykdom og militærtjeneste og ferielønn. Med brutto arbeidslønn forstås den opptjente lønn som legges til grunn for beregning av ferielønn.

2.—5. ledd uendret.

Landsstyret innstiller: Jfr. forslag nr. 29.

Nr. 31 Avd. 5, Oslo og Om. Arbeidsmannsforening, foreslår:

Fagforeningskontingenten:

Den prosentuelle fagforeningskontingenten beregnes etter tariffert timelønn. Av overtid og skifttillegg beregnes ikke fagforeningskontingenten.

Motivering:

De tildels store forskjeller mellom de enkelte yrkesgrupper vedrørende fagforeningskontingenten er den vesentlige begrunnelse.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres.

Nr. 32 Avd. 3, Møre og Romsdal Arbeidsmannsforening, foreslår:

I pkt. 2 forandres kronebeløpet fra kr. 12,— pr. mnd. til kr. 15,— pr. mnd.

Nytt pkt. 3:

Der det av praktiske grunner gjør det nødvendig at et medlem som står i arbeid, direkte tilsluttet avdelingen, settes den månedlige kontingent til kr. 100,—.

Ellers blir punktene flyttet et nummer oppover.

Landsstyret innstiller:

Første del av forslaget endres: Fra kr. 12,— til kr. 30,—. Annen del av forslaget kan ikke tiltres.

Nr. 33 Avd. 18, Rogaland Arbeidsmannsforening, foreslår:

Pkt. 4

Pkt. foreslås endret til:

«Det avsettes minst 8% . . . »

Motivering:

Skulle det bli aktuelt å nytte fondet, er det av største viktighet, at det garantert er i stand til å gi medlemmene den bistand det er ment å gi. Fondet må derfor økes opp til et absolutt tilstrekkelig nivå, for å kompensere for synkende reallønn og økende priser.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres.

§ 20 KONTINGENTENS INNBETALING

Nr. 34 Forbundets administrasjon foreslår:

For de avdelinger ved bergverkene som ikke får tilskudd fra forbundet til lønnet tillitsmann eller kontorhjelp, skal fordelingen være 15% til avdelingen og 85% til forbundet.

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres.

Nr. 35 Avd. 2, Akershus Arbeidsmannsforening, foreslår:

Forslag 1. ledd.

Den inntrukne kontingent forbundet mottar fra arbeidsgiver gjøres opp med 12% til avdelingene i løpet av den første måned etter kvartalets utløp.

Den inntrukne kontingent som avdelingene mottar fra arbeidsgiver, gjøres opp med 88% til forbundet i løpet av den første måned etter kvartalets utløp.

Ny siste setning:

«Det avsettes ytterligere 6% av den totale kontingent, som fordeles av forbundsstyret til de avdelinger som på grunn av stor aktivitet eller lignende trenger ekstra tilskudd».

Motivering:

Forbundets økonomi har de siste år blitt svekket. De økte kontingentinntekter som følge av lønnsøkninger har ikke vært tilstrekkelig for økning av driftsutgifter i forbundet. Det vil derfor være nødvendig med kontingentpålegg. Økonomien i enkelte avdelinger er også blitt urovekkende dårlig.

Nr. 36 Avd. 6, Bergen—Hordaland Arbeidsmannsforening, foreslår:

Pkt. 1 endres til:

Den inntrukne kontingent forbundet mottar fra arbeidsgiver, gjøres opp med 15% til avdelingene i løpet av den 1. måned etter kvartalets utløp. Den inntrukne kontingent som avdelingen mottar fra arbeidsgiver, gjøres opp med 85% til forbundet i løpet av 1. måned etter kvartalets utløp.

Motivering:

12% til avdelingene er i dag for lite for å sikre en forsvarlig drift av disse. Ikke minst blir dette understreket av de mange bevilgninger forbundsstyret har foretatt til enkelte avdelinger, som tilskudd til avdelingens drift.

Nr. 37 Avd. 3, Møre og Romsdal Arbeidsmannsforening, foreslår:

I pkt. 1, forandres prosentsatsene til henholdsvis 15% og 85%. Ellers som den står.

Nr. 38 Avd. 13, Hedmark Arbeidsmannsforening, foreslår:

Pkt. 1

Den inntrukne kontingent o.s.v. gjøres opp til avdelingen med 15% og 80% til forbundet.

De øvrige punkter uendret.

Motivering:

Dette for å rette opp den dårlige økonomi i avdelingene, som vi regner som en selvfølge. Dersom dette vil svekke forbundets økonomi vil vi foreslå en økning fra 1,4 til 1,5%.

Nr. 39 Avd. 18, Rogaland Arbeidsmannsforening, foreslår:

Pkt. 1 foreslås endret til:

«Den inntrukne kontingent gjøres opp med 15% til avdelingen og 85% til forbundet. Av avdelingens 15% blir 3% viderefordelt til klubbene etter en fordelingsnøkkel nærmere bestemt i den enkelte avdeling.

Motivering:

Et økonomisk tilskudd vil for mange klubber ha en vesentlig betydning for deres daglige drift. De vil få en langt bedre anledning til å iverksette nødvendige og viktige tiltak for medlemmene, former for virksomhet som ellers ville måtte ligge nede p.g.a. dårlig økonomi. All aktivitet på grunnplanet vil få en langt større mulighet til å øke.

Nr. 40 Avd. 142, Longyearbyen Arbeiderforening, foreslår:

Del. I

Første avsnitt:

12% forandres til 24%

88% forandres til 76%

Ellers så er hele paragrafen uforandret.

Begrunnelse:

Vi har mottatt regnskapene for nesten alle forb. avdelinger for 1980, (ikke mottatt fra avd. 125—157—206—214—487). Og nesten alle avd. har mottatt bevilgninger fra forbundets konto:

«Tilskudd til avdelingene» med tilsammen,

kr. 3.551.500,— i 1980.

Alle avdelingers egenandel av kontingenten (12%) har for 1980 vært i følge NAF regnskap

kr. 3.167.572,—.

Dessuten har avdelingene hatt andre inntekter med tilsammen kr. 448.360,—.

Avdelingens inntekter blir da som følge:

kr. 3.167.572,— = Egen andel kontingent (12%)

kr. 3.551.500,— = Bevilgninger forb. konto «(Tilskudd til avd.)

kr. 448.360,— = Diverse andre inntekter.

kr. 7.167.432,— = Avdelingens brutto inntekt for 1980.

Her fra må trekkes:

kr. 334.841,— = Det økonomiske resultat for avdelingene, ved å saldere overskuddene/underskuddene fant vi avdelingene hadde et samlet overskudd på

kr. 334.841,—

kr. 6.832.591,— = Totale driftsutgifter for avdelingene.

Hvis fordelingen mellom forbundet og avdelingene hadde vært riktig skulle avdelingens egen andel av kontingenten vært så stor at den dekket fullt ut,

kr. 6.832.591,— = Totale driftsutgifter for avdelingene

kr. 3.167.572,— = Inntekt innbrakt av 12% for 1980 til avdelingene.

kr. 3.665.019,— = Underbalanse, ved bruk av 12%.

Hvor stor måtte egenandelprosenten være for 1980 for at den fullt ut skulle dekke avd. totale utgifter kr. 6.832.591,—.

Vi får da følgende regnestykke:

$$\frac{\text{NAF nuværende } \% 88 \times \text{Avd. totale utg. } 6.832.591}{\text{NAF ordinær kontingent } 1980. 23.228.862,—} = 25,8845\%$$

Når vi legger både avdelingens og forbundets regnskaper tilgrunne, viser regnskapstallene at fordelingen av kontingenten ikke kan være riktig, vi har også sett på andel av forbundets regnskaper for noen tidligere år og forbundets konto «Tilskudd til avdelingene» viser også da millionbeløp.

Videre så er det en tungvint måte å skaffe avdelingene inntekter på, først må pengene sendes til forbundet for så å tilbakesendes til avdelingene igjen.

Når vi foreslår 24% til avdelingene og 76% til forbundet så viser regnskapstallene at denne prosenten er mer rettferdig enn den nuværende prosent.

Og til slutt hvilken innvirkning har denne prosentendring på forbundet regnskap for 1980.

Konto: «Tilskudd til avdelingene» ville hatt en saldo som var

kr. 3.167.536,— mindre, saldoen ville altså ha vært,

kr. 383.964,—

Forbundets økonomiske resultat ville ha vært uendret.

Landsstyret innstiller:

Under henvisning til Administrasjonens forslag nr. 34 kan ikke forslagene nr. 35—36—37—38—39 og 40 tiltres.

§ 22
OVERFLYTTING AV MEDLEMSBOK

Nr. 41 Avd. 12, Telemark Arbeidsmannsforening, foreslår:

Pkt. 1

Paragrafen foreslås å få tre punkter som følger:

Medlemmer som ønsker det kan overflyttes fra en fagforening innen forbundet til en annen. Slik overflytting skjer ved at foreningens formann/kasserer gir bekreftelse i medlemsboka på at medlemmet har oppfylt sine forpliktelser.

Pkt. 2

Overflytting til andre forbund skjer i samsvar med LOs vedtekter.

Nåværende pkt. 4 blir pkt. 3.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres.

§ 25
HVILENDE RETTIGHETER FOR MEDLEMMER

Nr. 42 Avd. 6, Bergen—Hordaland Arbeidsmannsforening, foreslår:

Pkt. 1 endres til:

Medlemmer med minst 10 års sammenhengende medlemskap, som går av etter oppnådd pensjonsalder, får automatisk hvilende rett. Medlemmer med mindre enn 10 års medlemskap, kan få innvilget hvilende rett etter søknad.

Motivering:

Det bør være en selvfølge at medlemmer med over 10 års medlemskap, oppnår hvilende rett. Dette bør gå klart frem av vedtektene.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres.

§ 26
KAMPFONDET

Nr. 43 Avd. 12, Telemark Arbeidsmannsforening, foreslår:

Endres i samsvar med LOs vedtekter (kr. 400,— pr. mnd.).

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres.

Nr. 44 Avd. 18, Rogaland Arbeidsmannsforening, foreslår:

Pkt. 1 endres til:

« . . . som svarer til minst kr. 500,— pr. forbundsmedlem».

Motivering:

Skal fondet i det hele kunne dekke en større konflikt, er det nødvendig å få det opp på et realistisk nivå.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres.

Nr. 45 Avd. 142, Longyearbyen Arbeiderforening, foreslår:

Del 1.

Nytt avsnitt nr. 3 som lyder slik:

Kampfondet godskrives hvert år renter av den til enhver tid bokførte kapital med følgende rentesats.

1% høyere rente enn den til en hver tid gjeldende rente for 12 mnd. oppsigelse for vanlige bankinnskudd.

Begrunnelse:

Vi ser det som en fordel at alle muligheter nyttes for at kampfondet styrkes. Dessuten er det en regnskapsmessig svakhet at et fond som disponerer over 12 mill. ikke godskrives rentene. (12 mill. i følge 1980 regnskap for NAF).

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres.

§ 32
KOLLEKTIV HJEMFORSIKRING

Nr. 46 Avd. 12, Telemark Arbeidsmannsforening, foreslår:

Medlemmer som innvilges hvilende rett har gratis forsikring.

Medlemmer som har vært reservvert må likevel ha 10 års medlemskap etter at reservasjonen er trukket tilbake for å få gratis forsikring.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres.

Nr. 47 Avd. 4, Nordland Arbeidsmannsforening, foreslår:

Pkt. 1, tilføyes:

Medlemmer som har fått hvilende rett på grunn av uførhet har gratis forsikring.

Motivering:

Vårt forslag går ut på å få tilbake tidligere ordning med at medlemmer som har fått hvilende rett p.g.a. uførhet skal ha gratis forsikring selv om de ikke har vært med i ordningen i 10 år.

Uførhet er noe som kan ramme alle, unge og eldre. Det er da vår plikt å støtte dem uten å sette for harde vilkår.

Nr. 48 Avd. 36, Oppland Arbeidsmannsforening, foreslår:
Nytt avsnitt etter første avsnitt:

De som får hvilende rett grunnet arbeidsuførhet får gratis forsikring så sant de ville vært medlemmer av ordningen ved oppnådd aldersgrense.

Begrunnelse:

Vi har hatt enkelte medlemmer som er blitt arbeidsuføre i forholdsvis ung alder. Disse får uførhetstrygd etter satser som om de hadde fortsatt i arbeid frem til pensjonsalder, men det ville være naturlig, at forbundet/Samvirke praktiserte de samme regler for gratis forsikring, slik at gratis forsikring ble gitt hvis medlemmet ville være tilsluttet ordningen i 10 år ved oppnådd aldersgrense.

Landsstyret innstiller:
Forslagene nr. 47 og 48 kan ikke tiltres.

DAGSORDEN PUNKT 3

**FORSLAG TIL ENDRINGER I
AVDELINGENES VEDTEKTER**

**§ 5
ÅRSMØTER, REPRESENTANTSKAPSMØTER
OG MEDLEMSMØTER**

Nr. 49 Avd. 12, Telemark Arbeidsmannsforening, foreslår:
Årsmøtet kunngjøres med minst 14 dagers varsel.

Landsstyret innstiller:
Forslaget tiltres.

Nr. 50 Avd. 4, Nordland Arbeidsmannsforening, foreslår:

Pkt. 3:

Ny innledning til pkt. 3. Dersom 1/5 av representantene under valg forlanger det skal det være hemmelig avstemning. — For å bli valgt o.s.v. . . . .

Motivering:

Skal Vedtektene under valg følges, så skal alle valg være hemmelig. Dette er en valgordning som vanligvis ikke brukes i dag.

Med det tidspres som avdelingene har under avviklingene av sine årsmøter, så er skriftelig avstemning ved valg av bare en kandidat uaktuelt.

Landsstyret innstiller:
Kan ikke tiltres.
Isteden foreslås som ny innledning til pkt. 3: «Dersom noen av representantene under valg forlanger det skal det være hemmelig avstemning. For å bli valgt o.s.v.»

**§ 12
UTELUKKING AV MEDLEMMER**

Nr. 51 Avd. 4, Nordland Arbeidsmannsforening, foreslår:
Nytt pkt. 4
Medlemmer som viser nazistiske eller fascistiske sympatier kan utelukkes av avdelingsstyret.
Øvrige pkt. forskyves og redigeres i samsvar med vår organisasjonsform.

Motivering:

Dette forslag er identisk med vårt endringsforslag i Forbundets vedtekter § 3, pkt. 2.a) og samme motivering brukes også i dette forslag.

Landsstyret innstiller:
Kan ikke tiltres. Isteden foreslås følgende:
«Medlemmer som står tilsluttet, eller representerer et politisk parti som har nazistisk eller fascistisk program eller formål som er beslektet med et slikt program, kan utelukkes av avdelingsstyret.»

DAGSORDEN PUNKT 3

**FORSLAG TIL ENDRINGER I
VEDTEKTENES DEL V, FORSIKRINGSORDNINGER**

Nr. 52 Avd. 18, Rogaland Arbeidsmannsforening, foreslår:
Forbundet tegner en kollektiv livsforsikring for sine medlemmer.

Motivering:

Svært mange av de private næringsdrivende har meget gode forsikringsordninger for sine funksjonærgrupper. Vi ser ikke noe i veien for å etablere tilsvarende ordninger for oss fagorganiserte.

Landsstyret innstiller:
Kan ikke tiltres.

DAGSORDEN PUNKT 5

ARBEIDSMILJØSPØRSMÅL

Nr. 53 Avd. 4, Nordland Arbeidsmannsforening, foreslår:
Endringer til forbundets handlingsprogram for bedre arbeidsmiljø:

Forbundets oppgaver:

1. Forbundet vil arbeide for at AML gjøres gjeldende også for enmannsforetak.
2. Registrere hvilke sider av arbeidsmiljøproblemene innen forbundsområde som bør gjøres til gjenstand for forskning.

3. Bidra til økt informasjon om de forskningsresultater som allerede finnes, slik at disse kan komme til nytte i vernearbeidet ute på arbeidsplassene.
4. Prioritere oppgavene utifra der behovet er størst.
5. Legge større vekt på arbeidsmiljøspørsmål i tillitsmannsopplæringen.
6. Arbeide for at forbundet selv i samarbeid med Norsk Følgehjelp/AOF kan drive grunnopplæring og spesialopplæring i arbeidsmiljø.
7. Være avdelingene og regionale verneombud behjelpelig i arbeidsmiljøspørsmål.

Avdelingenes oppgaver.

- Bistå den enkelte klubb og gruppe ute på arbeidsplassene i arbeidsmiljøspørsmål.

Miljøutvalg.

- Påse at verneombud, hovedverneombud og medlemmer av arbeidsmiljøutvalg får den opplæring som de etter loven skal ha.
- Selv drive kurs-virksomhet om arbeidsmiljøspørsmål.
- Medvirke til opprettelse av felles bedriftshelse-ordninger der forholdene ligger til rette for det.
- Stimulere til at det foretas miljøkartlegging og utarbeides handlingsprogrammer innen de forskjellige virksomheter.

Klubbens oppgave.

- Kartlegge miljøproblemene med sikte på et handlingsprogram.
- Utarbeide handlingsprogrammet for å løse problemene.
- Oppfølging og fornyelse av handlingsprogrammet.
- Sørge for at alle verneombud, hovedverneombud og medlemmer av arbeidsmiljøutvalg får den opplæring de skal ha etter loven.
- Bedre bedriftshelsetjeneste — og der det ikke finnes bedriftshelsetjeneste, vil det dreie seg om å arbeide for at man kommer inn under en felles bedriftshelsetjeneste.
- Informasjon til avdeling og forbund.
- Arbeide for økt medinnflytelse utifra AML intensjoner.
- Stille krav om arbeidsmiljøutvalg hvor dette er mulig.

Lønssystemer.

Nytt pkt. 2.

Arbeide for å gå bort fra prestasjonslønssystemer der slike system ennå praktiseres.

Bedriftshelsetjenesten.

Arbeide for at bedriftshelsetjenesten driver helseforebyggende arbeid gjennom kartlegging av arbeidsmiljøet på den enkelte arbeidsplass.

Landsstyret innstiller:

Oversendes det nye forbundsstyret.

- Nr. 54.** Avd. 4 Nordland Arbeidsmannsforening foreslår:
Lov om arbeidervern og arbeidsmiljø:

Regionale verneombud for renholdssektoren:

Før forbundet går inn for en utvidelse av antall regionale verneombud for anleggssektoren, må alle krefter settes inn for å få i stand ordning med regionale verneombud også for renholdssektoren.

Motivering:

Forbundets krav om regionale verneombud for renholdssektoren har siden 1977 ligget hos myndighetene, uten at noe er skjedd. Derfor må forbundet vurdere hvilke tiltak som må settes i verk for å få fortløp i saken.

Medlemmene i renholdssektoren har holdt seg avventende i påvente av at anleggssektoren skulle få sine regionale verneombud. Som kjent ble den ordningen iverksatt i 1981. Derfor er vårt forslag utformet slik det er. Vi er redd for at hvis en skal vente helt til anleggssektoren har fått sin ordning permanent i alle fylker, så vil vernearbeidet i renholdssektoren lide unødige.

Landsstyret innstiller:

Forbundet vil fortsatt arbeide aktivt for å få etablert ordning med regionale verneombud for rengjøringssektoren.

- Nr. 55** Avd. 7 Agder Arbeidsmannsforening foreslår:
Lovbestemt opplæring av verneombud:

Det er nå klart at opplæring av verneombud etter loven er lavt prioritert av arbeidsgiver og at bestemmelsene ikke følges opp av arbeidstilsynet. Avtalene om bedriftsintern skolering må sies opp og forbundet må selv søke å overta ansvaret for slik opplæring gjennom lokale kurstilbud i avdelingenes regi.

Arbeidsgiveren kan gjerne ha sine representanter tilstede på kurset og delta som kursledere.

Landsstyret innstiller:

Oversendes det nye forbundsstyret.

- Nr. 56** Avd. 6 Bergen/Hordaland Arbeidsmannsforening foreslår:

En-mannsbedrifter må komme inn under arbeidsmiljølovens bestemmelser, i den utstrekning de arbeider sammen med eller utfører arbeid for firma eller institusjoner/etater som har fast ansatte medarbeidere.

Motivering på landsmøtet.

- Nr. 57** Avd. 36 Oppland Arbeidsmannsforening foreslår:

Lov om arbeidervern og arbeidsmiljø må bli gjort gjeldende i sin helhet også for en-mannsbedrifter.

Begrunnelse:

En-mannsbedrifter, der eieren driver alene er idag unntatt fra loven om arbeidsmiljø og arbeidervern, men så snart en slik bedrift påtar seg arbeidsoppdrag, hvor

vedkommende kommer i kontakt med andre arbeidere gjelder loven i henhold til arbeidsmiljølovens § 15, flere arbeidsgivere på samme arbeidsplass.

Dette av hensyn til den samlede sikkerhet på arbeidsplassen. Vi har erfart at sikkerheten ikke blir den beste på slike felles arbeidsplasser, da den enkelte har liten kjennskap til og forståelse for lovens bestemmelser.

Det vil derfor være av stor betydning, at arbeidsmiljøloven omfatter alle — også en-mannsbedrifter til alle tider.

Landsstyret innstiller:

Forslagene nr. 56 og 57 oversendes LO. Landsorganisasjonen anmodes om å arbeide for at Arbeidsmiljøloven gjøres gjeldende fullt ut for enmannsbedrifter som opptrer på arbeidsplasser der flere arbeidsgivere er i virksomhet.

Nr. 58 Avd. 8 Sør-Trøndelag Arbeidsmannsforening foreslår:

Ansiennitetsbestemmelsene må styrkes. Ved tvist om praktisering av ansiennitet i forbindelse med oppsigelse skal avgjøres av en nøytral ankenemnd.

Landsstyret innstiller:

Enig i prinsippet. Oversendes LO med anmodning om at forslaget tas opp ved hovedavtaleforhandlinger.

Nr. 59 Avd. 9 Grubeforeningen Nordens Klippe foreslår:

§ 55A

Norsk Arbeidsmandsforbunds landsmøte kan ikke godta at § 55 A i arbeidsmiljøloven forandres slik at søkere til utlyste stillinger kan utsettes for yrkesforbud.

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres.

Arbeidstidsbestemmelser:

Nr. 60 Avd. 5 Oslo og Omegn Arbeidsmannsforening foreslår:

Renholdere skal ha en ukentlig arbeidstid på 38 timer.

Motivering:

Renholdsarbeidets struktur og påviste yrkesskader nødvendiggjør en kortere arbeidstid.

Nr. 61 Avd. 5 Oslo og Omegn Arbeidsforening foreslår:

Ukentlig arbeidstid.

Norsk Arbeidsmandsforbund går inn for kortere ukentlig arbeidstid for arbeidstakere med skift- eller turnusarbeid, samt arbeid som i det vesentlige foregår på natt.

Motivering:

De eksisterende problemer med, innenfor de eksisterende ordninger, å kunne overholde hviletidsbestemmelsene (på 10 og 36 timer) og samtidig sørge for meningsfylt fritid for den enkelte.

Det er en kjensgjerning at slike ubekvemme arbeidstidsordninger er en vesentlig helsemessig påkjenning som både påfører den enkelte store lidelser og samfunnet store kostnader.

Nr. 62 Avd. 6 Bergen/Hordaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Arbeidstiden for natt-, skift- og turnusarbeidere må reduseres til maksimum 36 timer pr. uke i gjennomsnitt. Reduksjonen må enten innarbeides i skift/turnus eller gis som sammenhengende fritid tilknyttet ferie.

Begrunnelse:

Arbeidsmiljøundersøkelser og offentlige utredninger har forlenget slått fast ulempene ved slike arbeidsordninger. Ofte er disse også kombinert med ensomarbeid, noe som medfører økt belastning både fysisk og psykisk. Behovet er stort hos disse arbeidstakerne for økte friperioder slik at de kan delta i samfunnet på tilnærmet lik linje med andre.

Nr. 63 Avd. 8 Sør-Trøndelag Arbeidsmannsforening foreslår:

Som et første skritt i retning av en nedsettelse av arbeidstida, og større likhet mellom de forskjellige arbeidstakergrupper gjennomføres en halv times betalt spisepause.

Alt underjordarbeid reduseres til 36 timer pr. uke.

Nr. 64 Avd. 9 Grubeforeningen Nordens Klippe foreslår:

Norsk Arbeidsmandsforbund vil arbeide for 6 timers arbeidsdag for alle.

Landsstyret innstiller:

Forslagene nr. 60—61—62—63 og 64: Forbundet vil fortsatt arbeide for nedsetting av arbeidstiden. Arbeidstidsforkorting må imidlertid ses i sammenheng med nedsettelse av pensjonsalder, utvidet ferie etc.

DAGSORDEN PUNKT 5

FERIELOVEN

Nr. 65 Avd. 5 Oslo og Omegn Arbeidsmandsforbund foreslår:

Det tas opp med myndighetene forslag til endring av ferieåret/opptjeningsåret slik at disse følger skatteåret.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres.

Nr. 66 Avd. 7 Agder Arbeidsmannsforening foreslår:

Feriepenger av arbeidsløstrygden:

Det arbeides for en endring i trygdeloven slik at det utbetales feriepenger av all arbeidsløsetrygd.

Motivering:

Den nåværende ordning kan virke svært urettferdig.

Landsstyret innstiller:

Oversendes LO.

Nr. 67 Avd. 7 Agder Arbeidsmannsforening foreslår:

Feriepenger under sykdom:

Feriepenger gis for den tid arbeidstaker går sykemeldt og ikke som nå i inntil 3 måneder.

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres. Oversendes LO.

Nr. 68 Avd. 9 Grubeforeningen Nordens Klippe foreslår:

Norsk Arbeidsmandsforbund vil arbeide for å få innført ei ekstra ferieuke for skiftarbeidere, gruvearbeidere og andre med særlig anstrengende arbeid.

Landsstyret innstiller:

Jfr. forslagene nr. 60—61—62—63 og 64.

Nr. 69 Avd. 18 Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Ingen arbeidstaker som blir syk i sin ferie, må miste retten til å få den tapte ferien på et senere tidspunkt av året.

Motivering:

Dokumentert sykdom må være grunnlag for å tildele arbeidstakere ny ferie etter nærmere avtale. Behovet for rekreasjon og ferie anses å være så viktig, at ingen arbeidstaker skulle ha lov til å arbeide et år uten ferie. Sykdom i ferien skaper bare et ytterligere behov for rekreasjon. Med vårt nåværende lovverk, er arbeidstakerne stengt fra en slik mulighet.

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres. Oversendes LO.

DAGSORDEN PUNKT 5

LOV OM ARBEIDSLEDIGHETSTRYGD

Nr. 70 Avd. 8 Sør-Trøndelag Arbeidsmannsforening foreslår:

Karensdagene må oppheves og kravet til opptjeningstid sløyfes.

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres. Oversendes LO.

DAGSORDEN PUNKT 5

SKATTELOVEN

Nr. 71 Avd. 3 Møre og Romsdal Arbeidsmannsforening foreslår:

Det gis skattefrihet for hele beløpet et medlem betaler inn som fagforeningskontingent.

Begrunnelse:

Mange av våre medlemmer idag betaler en årlig fagforeningskontingent som ligger langt over det beløp en får etter loven trekke fra. Dette er ofte grupper som har de dårligste muligheter til å gjøre seg nytte av de gode samfunnskassa har opprettet og det skulle derfor være rimelig at disse skulle få i det minste samme mulighet for fradrag som andre.

Landsstyret innstiller:

Forbundet vil arbeide for at fradraget blir høynet.

Nr. 72 Avd. 3 Møre og Romsdal Arbeidsmannsforening foreslår:

Pendlende anleggsarbeidere gis rettighet til å avskrive bilhold.

Begrunnelse:

Anleggsarbeidere sitter for det meste i den situasjon at deres arbeidsplass ligger langt vekk fra muligheten av å bruke offentlig kommunikasjonsnett. Dette skulle tilsi at de rent rettferdighetsmessig må få minimum de rettigheter på dette felt som de som driver i egen virksomhet.

Landsstyret innstiller:

Oversendes Skattekommissjonen. Forbundet vil arbeide for at pendlere blir undergitt lik behandling, uavhengig av den kommune de måtte være bosatt i.

Nr. 73 Avd. 5 Oslo og Omegn Arbeidsmannsforening foreslår:

Det utredes muligheter for skattefradrag for enkelte typer ulempetillegg.

Motivering:

Det er en realitet at en rekke former for ubekvem arbeidstid påfører arbeidstakerne reelle merutgifter som vanskelig kan dokumenteres, men som like fullt er konsekvenser av arbeidstidsordningene en arbeider under. Dette gjelder blant annet ekstra kosthold/matlagning ved avvikende døgnrytmer, merutgifter for fritidsutnyttelse m.m.

Nr. 74 Avd. 8 Sør-Trøndelag Arbeidsmannsforening foreslår:

Enslige pendlere må også gis et minste skattefradrag for fordyret kosthold.

Landsstyret innstiller:

Forslagene nr. 73 og 74 kan ikke tiltres.

Nr. 75 Avd. 18 Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Rentetak:

Forbundet arbeider sterkt for å få innført rentetak for fradrag ved skatte-
ligning.

Motivering:

Dagens regelverk er meget usosialt og svært lite samfunnsgavnlig. Det tapes
hvert år enorme summer som unndras fra fellesskapet. Det er samtidig bare den
økonomisk sterkeste gruppe som nyter godt av disse regler. De som har den
økonomisk beste bæreevne yter dermed ikke sin naturlige del til vårt felles
samfunn.

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres. Forbundet vil arbeide for større rettferdighet i beskatningsreglene.

Nr. 76 Avd. 18 Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Nordsjøen:

Operatørselskapene i Nordsjøen må pålegges en hardere og mer korrekt
beskatning enn hva tilfelle er i dag.

Motivering:

Fortjenestenivået er for de nevnte selskaper alt for høy, som følge av for lav
beskatning. Disse summene kunne vært nytt til å styrke industrien og arbeids-
plassene på land.

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres. Jfr. forslag nr. 75.

Nr. 77. Avd. 6 Bergen/Hordaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Det må innføres skattefritak for de tillegg som er en følge av ubekvem arbeids-
tid/arbeidstidsordning, natt-, skift- og turnusarbeid.

Begrunnelse:

Idag blir slike tillegg progressivt beskattet til tross for at tilleggene er ment å
kompensere for ulemper som følger av nødvendig ubekvem arbeidstid og de savn
slik arbeidstid medfører, blant annet sosialt.

Dessuten medfører ubekvem arbeidstidsordning en rekke ekstra direkte utgif-
ter for arbeidstakerne ved dyrere arbeidsreiser, ekstra måltid, spesielle krav til
sove/boforhold m.m.

Viser ellers til NOU 1979/56.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres.

Nr. 78 Avd. 7 Agder Arbeidsmannsforening foreslår:

Belastningsskader/yrkesskader:

Inntil vi får belastningsskader betegnet som yrkesskade, gis anledning til å
skrive av utgifter til fysikalsk behandling på selvangivelsen. Vi understreker at
tidligere krav om at slike belastningsskader skal regnes som yrkesskade er det
primære.

Motivering:

Mange arbeidstakere må på grunn av belastningsskader som følge av yrket få
hyppige behandlinger for dette og i tillegg til de fysiske plagene er dette ofte en
økonomisk belastning. Vi betrakter dette som utgifter til inntekts ervervelse og er
rimeligere for samfunnet enn om en skulle bli uføretrygdet.

Landsstyret innstiller:

Forbundet vil arbeide for å få gratis behandling.

Nr. 79 Avd. 8 Sør-Trøndelag Arbeidsmannsforening foreslår:

Hele fagforeningskontingenten må gjøres fradragsberettiget.

Landsstyret innstiller:

Jfr. forslag nr. 71.

DAGSORDEN PUNKT 5

HOVEDAVTALENE

Nr. 80 Avd. 18, Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Årsmøter/medlemsmøter må henlegges i arbeidstiden.

Motivering:

Slike møter kan vanskelig la seg arrangere på annet vis innen anleggssektoren,
hvor en på grunn av skiftordninger og pendlerproblemer vanskelig ellers kan
sammenkalle og informere alle medlemmene.

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres. Tas opp ved hovedavtaleforhandlingene.

Nr. 81 Avd. 36, Oppland Arbeidsmannsforening foreslår:

Lik lønn for likt arbeid.

Motivering:

Det har lenge vært et krav at det skal være lik lønn for likt arbeid.

I dette legger vi tariffestet lik lønn.

Det er en rekke arbeidsoppdrag som er like, men den tariffestede lønn er
forskjellig. Denne forskjell i lønn er ofte størst mellom arbeid utført i privat og
offentlig regi.

Det er etter vår oppfatning urimelig, at et og samme arbeidsoppdrag skal verdsettes forskjellig om arbeidsgiverne er forskjellige.

Vi skal ikke trekke frem noe stort antall eksempler, men vil nevne rengjøring som et eksempel.

Landsstyret innstiller:

Forbundet vil fortsatt arbeide for prinsippet om lik lønn for likt arbeid.

Tariffavgift.

Nr. 82 Avd. 8, Sør-Trøndelag Arbeidsmannsforening foreslår:

Forbundet må fortsatt arbeide for å få gjennomført organisasjonsplikt eller tariffavgift.

Landsstyret innstiller:

Oversendes LO. Forslag om tariffavgift tiltres.

Nr. 83 Avd. 18, Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Alle uorganiserte arbeidstakere innen avtaleområdet LO/NAF pålegges en tariffavgift på 2% av brutto lønn. Avgiften tilfaller i sin helhet kampfondet i det forbund den uorganiserte naturlig ville hørt inn under.

Motivering:

Arbeidstakere som bevisst drar fordeler og nytte av de goder og rettigheter fagorganisasjonen har oppnådd, uten selv å ville organisere seg, skal betale tariffavgift. Det har lenge vært kjempet for å få i stand en slik ordning, og det må være en hovedoppgave for forbundet å få et slikt krav satt ut i livet.

Landsstyret innstiller:

Jfr. forslag nr. 82.

Tillitsmannsbestemmelsene.

Nr. 84 Avd. 7, Agder Arbeidsmannsforening foreslår:
Skolering av nyvalgte tillitsmenn.

I Hovedavtalen tas inn bestemmelser som sikrer nyvalgte tillitsmenn rett til fri med full lønn i en uke til gjennomgåelse av faglig kurs. Kurset arrangeres av fagbevegelsen selv.

Motivering:

Behovet for opplysningsvirksomhet overfor tillitsmenn med liten erfaring og skolering. Forslaget må sees i sammenheng med plikt til tilsvarende skolering etter loven for verneombud.

Landsstyret innstiller:

Oversendes det nye forbundsstyret.

Nr. 85 Avd. 8, Sør-Trøndelag Arbeidsmannsforening foreslår:

Det må fortsatt arbeides med å få sikret organisasjonsvalgte/ansatte tillitsmenn rett til å delta i forhandlinger sammen med de lokale tillitsmenn.

Landsstyret innstiller:

Oversendes LO.

Nr. 86 Avd. 18, Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Arbeidsplasser med mer enn 100 tilsatte, skal ha en tillitsvalgt på hel tid. Er det 250 arbeidstakere, skal det være to tillitsvalgte på full tid. Ved en ytterligere økning, skal det for hver 300 arbeidstakere være minimum en ny tillitsvalgt på hel tid.

Motivering:

Det er stort behov for en forbedret ordning. Det vil også automatisk gi gode resultater for organisasjonsarbeidet totalt sett. De fagorganiserte ville få en langt bedre støtte og service gjennom en slik ordning. Som forholdene er i dag, blir det i altfor mange tilfeller lagt altfor stor belastning på noen ganske få.

Landsstyret innstiller:

Tas opp i forbindelse med hovedavtaleforhandlingene.

Demokrati og medbestemmelse i arbeidslivet.

Nr. 87 Avd. 4, Nordland Arbeidsmannsforening foreslår:

Landsmøtet i Norsk Arbeidsmandsforbund avgir en uttalelse om videreutviklingen av bedriftsdemokratiet (Skytøenkomiteens innstilling) og om gjennomføring av medbestemmelse i staten.

Landsstyret innstiller:

Tiltres. Det vil bli lagt frem forslag til uttalelse fra landsmøtet.

Nr. 88 Avd. 5, Oslo og Omegn Arbeidsmannsforening foreslår:

Norsk Arbeidsmandsforbund vil arbeide for å styrke tillitsmennenes rett til å delta, og påvirke bedriftene gjennom avtalefestet rett til å delta i bedriftenes jevnligte styringsmøter.

Motivering:

Slik deltakelse vil sikre at de ansatte vil få en mer direkte innflytelse i de enkeltbeslutninger som har direkte virkning for deres egen arbeidssituasjon og bidra til at de tillitsvalgte får mer innsikt i bedriftens situasjon.

Landsstyret innstiller:

Tiltres. Jfr. forslag nr. 87.

Nr. 89 Avd. 18, Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

I tillegg til kravet om økt innflytelse i bedriftenes styrende organer, må forbundet kreve direkte medbestemmelsesrett, blant annet gjennom vetoordninger knyttet til oppsigelser, permisjoner omplasseringer o.l. Det må også innføres ordninger som sikrer arbeidstakernes innsynsrett i alle disposisjoner, regnskaper o.l.

Motivering:

Fagorganiserte blir altfor ofte utsatt for en helt vilkårlig behandling. Dette ville det bli slutt på om arbeidstakerne selv fikk et avgjørende ord i alle viktige disposisjoner innen sin egen arbeidsplass.

Avdelingens innstilling:

Klubbens forslag forkastes mot 3 stemmer. Omarbeidet forslag godtatt med forandring av ordet «vetoordning» til **Særavtale**.

Landsstyret innstiller:

Tiltres. Jfr. forslag nr. 87.

Nr. 90 Avd. 18, Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Lov om bedriftsutvalg må utvides til også å omfatte sammensluttede firmaer.

Motivering:

Det finnes i dag, særlig innen anleggssektoren, flere slike sammenslutninger, uten at de timelønne har noen som helst form for representasjon i noen styrende organ. Dessuten finner en også slike sammenslutninger i Nordsjøen. Lov om styrerepresentasjon må derfor endres slik at også tilsatte på slike arbeidsplasser får sin representant inn i det organ som forvalter arbeidsplassen.

Slik forholdene er i dag kan de tilsatte bare oppnå representasjon i det enkelte moderfirmaet som sammenslutningen består av, og ikke i noe fellesorgan. Slik representasjon kan dessuten bare oppnås ved direkte tilhørighet i et av moderfirmaene og slett ikke om man er ansatt direkte i selve sammenslutningen. De som faller inn under denne kategori, vil stå helt uten stemmerett eller representasjon i noe organ.

Landsstyret innstiller:

Tiltres. **Forbundet vil arbeide for at ansatte i slike sammenslutninger oppnår samme rettigheter som ansatte i bedrifter.**

Kontroll/Overvåking.

Nr. 91 Avd. 5, Oslo og Omegn Arbeidsmannsforening foreslår:

Norsk Arbeidsmandsforbund vil følge opp det arbeid som er satt i gang ved Hovedavtaleforhandlingene mellom LO/NAF med sikte på å utbygge de reguleringer som knytter seg til overvåkingen i arbeidslivet, samt arbeide for ordnede forhold innenfor dette området i samfunnet generelt.

En vil her særlig se på forholdene omkring den manuelle kontroll som utføres.

Dette har på grunn av den teknologiske eksplosjon på området blitt skjøvet i bakgrunn.

Forbundet vil legge disse prinsippene til grunn:

1. Alle kontroll/overvåkingsrutiner legges opp i full åpenhet.
2. De ansatte skal informeres om systemene i planleggingsfasen og ha aktiv medbestemmelsesrett over systemenes utforming gjennom forhandlinger.
3. Overvåkingskontrollrutiner iverksettes ikke før det foreligger et reelt forhandlingsresultat ved den berørte bedrift.
4. Arbeidsgiver plikter til enhver tid å holde samtlige ansatte a'jour med de eksisterende kontroll-/overvåkings-tiltak.

Nr. 92 Avd. 6, Bergen/Hordaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Overvåking i arbeidslivet må utføres i akseptable former og med full medvirkning og godkjenning fra de berørte arbeidstakere når det gjelder nødvendighet, formål og metoder. Dette innebærer også kontroll med de bedrifter som utfører overvåking og leverer utstyr for slike tiltak ved innføring av autorisasjon. Det må også arbeides aktivt for fagorganisering av det personell som utfører/iverksetter kontroll og overvåking.

Motivering:

Mulighetene for overvåking i arbeidslivet er i eksplosiv utvikling, både manuelt og teknisk.

Forbundet har i dag organisasjonsretten når det gjelder vakt- og kontrollsektoren og må dra nytte av dette til å være den aktive delen av fagbevegelsen for kontroll og styring av overvåking i arbeidslivet.

Landsstyret innstiller:

Forslagene 91 og 92: Viser til Hovedavtale samt Rammeavtale.

DAGSORDEN PUNKT 6

INTERNASJONALE SPØRSMÅL

Nr. 93 Avd. 4 Nordland Arbeidsmannsforening foreslår:

Norsk Arbeidsmandsforbund vil prioritere det internasjonale arbeidet for nedrustning og fred.

Uttalelse vedrørende dette spørsmål vedtas av Landsmøtet.

Motivering:

Som motivering vises til følgende enstemmige uttalelse fra styremøte i avdelingen 18. desember 1981:

Den norske Regjering må overfor det norske folk forplikte seg til aldri å utstyre norske styrker med noen form for atomvåpen. Dette må også gjelde våre allierte, som på ingen måte skal få anvende slike våpen på eller fra norsk jord.

Atomvåpen kan aldri forsvare noe land, men ødelegge alt liv og verdier. Vi er overbevist om at våre nordiske grannfolk har samme innstilling og støtter tanken om atomvåpenfri sone i nord.

Denne sone må traktatfestes slik det er anbefalt fra FN's spesialsesjon for nedrustning av 1978.

Styret i Nordland Arbeidsmannforening støtter fullt ut fredsbevegelsen og kampanjen «Nei til atomvåpen», og håper disse med sin virksomhet kan bidra som et avgjørende ledd for å unngå en altutslettende krig.

Nr. 94 Avd. 8 Sør-Trøndelag Arbeidsmannforening foreslår:

Kampen for nedrustning — Mot atomvåpnene:

Forbundet må engasjere seg aktivt i kampen for fred og nedrusting. Et viktig ledd i dette er arbeidet for at de nordiske land skal bli atomvåpenfrie soner som et viktig skritt i retning av et totalforbud mot atomvåpen.

Norges bidrag til nedrustningsarbeidet må ikke være en fortsatt økning av militærbudsjettet. Vi mener at et desentralisert folkeforsvar som ikke aksepterer bruk av atomvåpen er det beste forsvar for et lite land som Norge.

Militærblokkene er en sterk medvirkende årsak til det stadig økende rustningsnivå, og det må derfor arbeides for en oppløsning av disse.

Nr. 95 Avd. 9 Grubeforeningen Nordens Klippe foreslår:

Landsmøtet i Norsk Arbeidsmandsforbund fordømmer forfølgelsen av de fagorganiserte i Tyrkia.

Juntaen bryter menneskerettighetene daglig. Tusenvis blir grovt torturert, og flere er truet med dødsstraff. Det eneste «gale» de fagorganiserte har gjort er å forsvare de demokratiske rettighetene, retten til å organisere seg i forbund og foreninger.

Vi støtter de fagorganiserte i Tyrkia i kampen for å opprettholde den eksisterende fagbevegelse.

Nr. 96 Avd. 9 Grubeforeningen Nordens Klippe foreslår:

Landsmøtet i Norsk Arbeidsmandsforbund tar avstand fra Sovjets brutale angrep og stadig krigshandlinger i Afghanistan. Sovjets angrep er en supermakts krig mot et underutviklet land.

Sivilbefolkningen er i stor grad blitt skadelidende, det viser den store flyktnin-gestrømmen mot Pakistan.

Sovjet har i tillegg til konvensjonelle våpen, også brukt kjemiske våpen, især myntet på sivile. Det er Sovjet som har ansvaret for den blodige krigen som foregår i Afghanistan, og det eneste riktige kravet må være Sovjet ut av Afghanistan.

Nr. 97 Avd. 9 Grubeforeningen Nordens Klippe foreslår:

Landsmøtet i Norsk Arbeidsmandsforbund fordømmer militærkuppet i Polen og krever unntakstilstanden opphevet. Vi krever de arresterte fagforeningsledere løslatt og støtter fagbevegelsen Solidaritet.

Nr. 98 Avd. 7 Agder Arbeidsmannforening foreslår:

Støtte til aksjonen «Nei til atomvåpen»:

Norsk Arbeidsmandsforbund vil aktivt støtte arbeidet til aksjonen «Nei til atomvåpen».

Motivering:

Man har i den senere tid sett nødvendigheten av et aktivt arbeide og massiv motstand mot en videre utplassering/opprusting av taktiske atomvåpen og neutronvåpen.

Europa er blitt et strategisk midtpunkt hvor kampen mot slike våpen må intensiveres.

Landsstyret innstiller:

Forslagene nr. 93—94—95—96—97 og 98: Forslag til uttalelse fra landsmøtet vil bli fremlagt under behandling av dagsordenens pkt. 6.

DAGSORDEN PUNKT 5

BOLIGPOLITIKK

Nr. 99 Avd. 18 Rogaland Arbeidsmannforening foreslår:

Forbundet gir sin støtte til NBBL sitt krav om å bringe boutgiftene ned på et akseptabelt nivå.

Motivering:

Prisnivået for BBL-leiligheter ligger i dag altfor høyt. Det har nådd et nivå som gjør at svært mange må takke nei til tilbud om leilighet grunnet de høye prisene. Innskuddene for disse leilighetene må senkes vesentlig. Det må sikres et bedre og rimeligere finansieringsordning gjennom Statens Husbank. Bostøtteordninger må i mellomtiden sikre at boutgiftene ikke overstiger 20% av lønnstakernes antatte inntekt.

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres.

Nr. 100 Avd. 18 Rogaland Arbeidsmandsforbund foreslår:

Statens Husbank:

Forbundet må arbeide for at banken igjen får tilbake den rolle den var ment å ha for norske boligbyggere.

Motivering:

Banken har som finansieringsinstitusjon for boligbyggere, langt på vei tapt sin rolle som den hjelpende hånd den tidligere var, både for vanlige lønsmottakere og for bygging i regi av BBL. Utlånsvirksomheten fra denne institusjon kan snart vanskelig la seg skille fra den man finner i landets private banker. Rentenivå, avdragstider og vilkår forøvrig, nærmer seg sterkt hva som eksisterer på det frie private marked ellers.

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres.

Nr. 101 Avd. 18 Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Tomte- og eiendomsomsetning:

All tomte- og eiendomsomsetning må over i offentlig regi.

Motivering:

Forbundet må ta skritt i retning av å påvirke de sentrale myndigheter til en slik ordning. De siste årenes utvikling har dessverre så alt for tydelig vist at spekulasjonene på dette området har tatt fullstendig overhånd. Vi ser som den eneste mulige og akseptable løsning, å få all slik omsetning inn under kommunal og statlig kontroll.

Avdelingens innstilling:

Klubbens forslag forkastet mot 3 stemmer i avdelingens styre.

Landsstyret innstiller:

Intensjonen i forslaget fra klubben tiltres.

Det vises for øvrig til forbundets vedtekter § 2, pkt. 6.

DAGSORDEN PUNKT 5

TARIFFSAKER

Nr. 102 Avd. 9 Grubeforeningen Nordens Klippe foreslår:

Tariffoppgjøret 1984:

Landsmøtet i Norsk Arbeidsmandsforbund er av den oppfatning at tariffoppgjøret i 1984 skal gjennomføres som frie forbundsvisse oppgjør uten statlige rammer eller diktat. Vi kan heller ikke akseptere begrensinger i retten til å føre lokale lønnsforhandlinger.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres. Oppgjørsform må vurderes for hvert enkelt oppgjør.

Nr. 103 Avd. 18 Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Sluttvederlag:

Aldersgrensen for utbetaling av sluttvederlag settes ned fra 50 til 45 år.

Motivering:

På grunn av at svært mange bedrifter går konkurs eller legges ned, er forslaget ment å hjelpe en større gruppe arbeidstakere med de vansker det ofte er å skaffe seg nytt arbeid. Dette gjelder særlig for de deler av landet hvor det er trangt om arbeid.

Landsstyret innstiller:

Oversendes LO.

Nr. 104 Avd. 18 Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Forbundet har til formål å arbeide for avskaffelse av tvungen voldgift i tariffspørsmål.

Motivering:

Vi ser på retten til frie forhandlinger som en av de viktigste demokratiske rettene fagbevegelsen har tilkjempet seg. Vi mener denne retten må være reell, og at det alltid må være de fagorganiserte, som via uravstemning, godtar eller forkaster tilbud oppnådd etter forhandling mellom partene i arbeidslivet.

Når regjeringen bruker tvungen voldgift i tariffspørsmål, blir denne demokratiske retten fratatt de fagorganiserte.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres.

DAGSORDEN PUNKT 5

PENSJON

Nr. 105 Avd. 5 Oslo og Omegn Arbeidsmannsforening foreslår:

Pensjonsalderen:

Den generelle pensjonsalderen settes til 65 år med adgang til å ta pensjon ved fylte 63 år.

For tunnelarbeidere og gruvearbeidere settes pensjonsalderen til 63 år med adgang til å ta pensjon ved fylte 60 år.

Motivering:

Den generelle pensjonsalderen i Norge (67 år) er blant de høyeste i Europa.

Vårt lands økonomiske status i relasjon til andre land med lavere pensjonsalder må tilsi en senkning av pensjonsalderen.

Den stadig økende og vedvarende arbeidsledighet, særlig blant ungdommene, er også en viktig faktor i denne sammenheng.

Vedrørende pensjonsalderen for tunnelarbeidere og gruvearbeidere er det nok å vise til gjentatte forslag med saklig begrunnelse på tidligere landsmøter.

Når det i forslaget er tatt med en fleksibel bestemmelse, er dette med tanke på den individuelle tilpassing.

Nr. 106 Avd. 6 Bergen/Hordaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Landsmøtet i Norsk Arbeidsmandsforbund avgir en uttalelse om at den generelle pensjonsalderen senkes til 60 år, med fleksibel avgang til 67 år.

Motivering:

Dette vil i tillegg til å bedre forholdene for de arbeidstakere som ønsker en tidlig pensjonsordning, også bidra til å frigi arbeidsplasser og dermed gi åpning for å sysselsette ungdom.

Nr. 107 Avd. 9 Grubeforeningen Nordens Klippe foreslår:

Norsk Arbeidsmandsforbund vil arbeide for en pensjonsalder på 60 år, med anledning til å gå av ved 55 år for gruvearbeidere, skiftarbeidere og andre i utsatte yrker.

Full opptjeningstid i Folketrygden reduseres tilsvarende og pensjonspoeng i Folketrygden reduseres ikke ved frivillig avgang ved 55 år.

Nr. 108 Avd. 11 Øst/Vestfold Arbeidsmannsforening foreslår:

Den generelle pensjonsalder i Folketrygden settes ned til 65 år, med øvre grense for å ta ut pensjon på 67 år.

Motivering:

Begrunnelsen for forslaget er at man ønsker å få sysselsatt flere arbeidsledige.

Nr. 109 Avd. 11 Øst/Vestfold Arbeidsmannsforening foreslår:

Pensjonsalder i Statens Pensjonskasse bør setts til 60 år med en opptjeningstid for full pensjon til 25 tjenesteår.

Motivering:

Begrunnelsen for forslaget er at man ønsker å få sysselsatt flere arbeidsledige.

Nr. 110 Avd. 11 Øst/Vestfold Arbeidsmannsforening foreslår:

Enkepensionen i Statens Pensjonskasse bør forhøyes.

Nr. 111 Avd. 18 Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Opptjent tid for full pensjon reduseres fra 30 år til 25 år. Pensjon kan oppnås ved 60 år ved at alder og tjenestetid endres til 80 år.

Nr. 112 Avd. 18 Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Enkepensionen bør forhøyes.

Nr. 113 Avd. 18 Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Pensjonsalderen settes til fylte 62 år med fleksible ordninger uten tap av pensjonsytelser fram til fylte 65 år.

Motivering:

Ved å innføre en slik ordning, ville en lang rekke høyst fortjente mennesker kunne trekke seg tilbake fra yrker som allerede har slitt dem ut. Dessuten ville en rekke hardt tiltrengte arbeidsplasser frigjøres til fordel for arbeidsløs ungdom. Vi ville med en slik ordning også komme mer på linje med hva som er den generelle regel i de fleste andre europeiske land.

Nr. 114 Avd. 18 Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Alle pensjonister har krav på lik pensjon. Lik Folketrygd til alle.

Motivering:

Forbundet må arbeide for at alle som går av med pensjon skal få de samme

ytelser. Økonomisk sett skal alle pensjonister stå likt. Slik som ordningen er idag, medfører lav inntekt i yrkesaktiv alder, små pensjonsytelser. Likeens vil en forkortet yrkesaktiv periode medføre lavere ytelser, uansett bakgrunn for avkortelsen. Dette vil igjen si at den som i trange økonomiske kår har slitt seg gjennom et langt yrkesliv, skal fortsette å ha det trangt også i sin pensjonisttilværelse.

Landsstyret innstiller:

Forslagene nr. 105—106—107—108—109—110—111—112—113 og 114:

Vises til forslagene nr. 60—61—62—63 og 64, og landsstyrets innstilling til disse.

For øvrig henvises til LO's Handlingsprogram.

DAGSORDEN PUNKT 5

SYKEPENGEORDNINGEN

Nr. 115 Avd. 8 Sør-Trøndelag Arbeidsmannsforening foreslår:

I dag har arbeidstakere som har omsorg for barn under 10 år rett til sykepenger under midlertidig fravær fra arbeidet når barnet er sykt.

Denne rett må utvides til også å gjelde for arbeidstakere som må være heime fra arbeidet fordi den som har det daglige ansvar for barnet er syk.

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres. Oversendes det nye forbunddsstyret.

Nr. 116 Avd. 9 Grubeforeningen Nordens Klippe foreslår:

Landsmøtet i Norsk Arbeidsmandsforbund krever at sykepengeordningen består, og at forsøkene på å gjennomføre systemet med karensdager og andre tiltak som svekker ordningen avvises.

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres.

DAGSORDEN PUNKT 7

FORSKJELLIGE FORSLAG

Nr. 117 Avd. 9 Grubeforeningen Nordens Klippe foreslår:

Krisa i norsk bergverksindustri:

Norsk Arbeidsmandsforbund har et sosialistisk Norge som ei viktig målsetting nedfelt i vedtektene.

Overproduksjon, lave priser, trussel om konkurser og økende arbeidsledighet har på nytt vist at problemene er uløselige under kapitalismen. Vi venter derfor ikke at vårt næringsliv alene skal greie å mestre vanskelighetene i norsk bergverksindustri så lenge sosialismen ennå ikke er innført.

Derimot forlanger vi at våre myndigheter tar det fulle og hele ansvaret for følgene av denne skjeve utviklinga og bevilger de midler som er nødvendig for å opprettholde arbeidsplassene og gruveindustrien som næring.

På steder der denne industrien har en avgjørende betydning for lokalsamfunnet er dette et absolutt og ufravikelig krav.

Landsstyret innstiller:

Vises til Handlingsprogram for bergverksindustrien som vil bli behandlet på landsmøtet.

Nr. 118 Administrasjonen foreslår:

Solidaritetsfond:

Forbundet skal avsette kr. 10,— pr. betalende medlem pr. år — i kommende landsmøteperiode avrundet til kr. 300.000,— pr. år — til Solidaritetsfond.

Av dette skal kr. 60.000,— pr. år gå direkte til AIS (Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomité).

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres, og vil bli behandlet i samband med dagsordenens pkt. 5.

Nr. 119 Avd. 6 Bergen/Hordaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Autorisasjonsbestemmelser:

Landsmøtet pålegger den nye forbundsledelsen å arbeide med all kraft for å få gjennomført autorisasjonsbestemmelser for renholdsbedrifter i Norge.

Vi kan ikke godta Høyre-regjeringens forslag om å legge dette på is.

Motivering på landsmøtet.

Landsstyrets innstilling:

Forbundet vil fortsatt arbeide for godkjenningsordninger for renholdsbedrifter.

Nr. 120 Avd. 18 Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Nordsjøen:

Forbundet må arbeide for at vårt statlige oljeselskap «Statoil» får en betydelig øket andel av ansvarsområdet i Nordsjøen. Vårt eget nasjonale oljeselskap må styrkes.

Motivering:

Vi kan ikke se at noen andre, aller minst utenlandske selskaper, kan forvalte våre nasjonale verdier i Nordsjøen bedre enn våre egne nasjonale organer.

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres.

Nr. 121 Avd. 18 Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Leiefirmaer:

Forbundet må seriøst behandle utnyttelsen av leiefirmaer i industrielle sammenhenger i Norge og frembringe et tilstrekkelig lovverk til regulering i denne sammenheng.

Motivering:

Disse firmaene representerer en trussel for det etablerte næringsliv og de som er tilsatt i norske bedrifter. Slik leiefirmaene opererer idag, omgår de i stor grad gjeldende lover og regelverk for arbeidslivet. De unndrar seg også i meget stor grad en korrekt beskatning.

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres. Oversendes det nye forbundsstyret.

Nr. 122 Avd. 18 Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Statlig/kommunal næringsdrift:

Stat og kommune må nytte egne etater til å utføre alle de arbeidsoppgaver de i det hele kan påta seg, og ikke la private firmaer overta de samme oppgaver.

Motivering:

Tendensen er i dag at et stort antall arbeidsplasser i stat og kommune undergraves med dagens praksis. Det offentlige må tvinges til å følge annet enn slike kortsiktige løsninger, som blir samfunnsmessig dyrere på lengre sikt.

Landsstyret innstiller:

Det vil bli fremlagt forslag til uttalelse for landsmøtet.

Nr. 123 Avd. 18 Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Trygdelovgivningen:

All vanlig tannbehandling må dekkes av trygdekassen.

Motivering:

De offentlige bidragsordninger gir i alt for liten grad dekning av de faktiske behandlingsutgifter folk flest har gjennom et langt liv. Særlig flerbarnsfamilier merker dette sterkt. Dette er et felt hvor vi står særdeles svakt om vi sammenligner med andre vestlige land.

Landsstyret innstiller:

Tiltres i prinsippet, og oversendes det nye forbundsstyret.

Nr. 124 Avd. 18 Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Barnehager:

Forbundet må arbeide for at kommunene ikke bare skal ha plikt til å planlegge, men også til å bygge barnehager.

Motivering:

Skal foreldre kunne ta seg lønnet arbeid, er det nødvendig å bygge tilstrekkelig mange heldagsbarnehager. Svært mange barn bor dessuten slik til at hjemmemiljøet ikke kan by på akseptable lekemuligheter. Barnehagene vil for disse by på en meget god mulighet for både aktivitet og utvikling. Staten bør bidra til driften av slike barnehager etter samme regler som for grunnskolen.

Landsstyret innstiller:

Oversendes LO.

Nr. 125 Avd. 4 Nordland Arbeidsmannsforening foreslår:

Nord-Norgebanen:

Etter årlang kamp kunne Norsk Arbeidsmandsforbunds medlemmer med glede registrere positive vedtak fra såvel LO's kongress som AP's landsmøte på en videreføring av Nord-Norgebanen.

Den nye regjering under Høyres ledelse har vendt tommelen ned for dette prosjektet og i beste fall skjøvet det 20 år inn i framtida.

Norsk Arbeidsmandsforbund tar avstand fra en slik kuvending og krever at Stortinget tar denne saken opp øyeblikkelig og løfter den ut av det dødvann den har ligget i 20 år.

I distrikter med den høgste ledighet på landsbasis og med nedskjæringer på mange felter betyr en videreføring av Nord-Norgebanen hele 1000 anleggsarbeidsplasser over et tidsrom på 10 år.

Å videreføre Nord-Norgebanen er en rikspolitisk oppgave som ikke må settes opp mot andre oppgaver på samferdselssektoren. En realisering av dette prosjektet gir muligheter for å utnytte oljepenger til å skape varige verdier for det norske samfunn.

Utbyggingen av kommunikasjonene er en grunnleggende forutsetning for å trygge eksisterende arbeidsplasser samt legge grunnlaget for ny industri for derved å trygge bosetting og sysselsetting i vår nordlige landsdel.

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres.

Nr. 126 Avd. 6 Bergen/Hordaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Ungdomsledighet:

Landsmøtet krever at ungdomsgarantien som ble gitt av A-regjeringen blir gjennomført. All ungdom i velferdsstaten Norge må være garantert ett rimelig tilbud om arbeid eller utdanning.

Motivering:

Ungdommen er den ressurs som skal overta samfunnet og føre det videre. Den må derfor få et reelt startgrunnlag for dette. Vårt samfunn har ikke råd til å la ungdom gå uten arbeid.

Landsstyret innstiller:

Forslaget tiltres, og oversendes Regjeringen.

Nr. 127 Avd. 11 Øst/Vestfold Arbeidsmannsforening foreslår:

Styret i avdeling 11 ser med bekymring på den senere tids utspill fra den nye regjering med stadige forslag om nedbygging av de goder i arbeidslivet og samfunnet ellers som det har tatt mange års arbeid å få kjempet fram. Vi foreslår derfor at landsmøtet avgir en uttalelse i den forbindelse.

Landsstyret innstiller:

Forslag til uttalelse vil bli fremlagt for landsmøtet.

Nr. 128 Avd. 6 Bergen/Hordaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Kartellavtalene mellom LO-forbund:

Landsmøtet pålegger den nye forbundsledelsen å gjennomgå de enkelte kartellavtaler, med sikte på en justering. Eksempelvis er kartellavtalen mellom Arbeidsmandsforbundet og Bygning ikke endret siden 1957.

Motivering:

Våre systemer for organisasjonsarbeid må til enhver tid justeres slik at de best mulig stemmer overens med de endringer samfunnet gjennomgår forøvrig. Dette kan vel neppe sies om 30 år gamle avtaler.

Landsstyret innstiller:

Oversendes det nye forbundsstyret.

Nr. 129 Avd. 9 Grubeforeningen Nordens Klippe foreslår:

Forbundets utlånsordninger:

Landsmøtet pålegger forbundsstyret å avvikle nåværende praksis med å låne ut forbundets penger under markedsrente og på uvanlig fordelaktige vilkår til hotelldrift, tomteselskap og andre forretningsforetak. Lån til forbundets tillitsmenn og funksjonærer må innskjerpes og gis på betingelser som ellers er vanlig.

Forbundet har et klart ansvar for å sikre at medlemmenes kontingentpenger ikke blir brukt til å subsidiere virksomhet innenfor næringslivet.

Samtidig må det ikke etableres låneordninger som favoriserer funksjonærer og tillitsmenn framfor andre medlemmer i forbundet.

Landsstyret innstiller:

Kan ikke tiltres.

Det vises for øvrig til forbundets vedtekter § 12, pkt. 3.

Nr. 130 Avd. 27 Troms Arbeidsmannsforening foreslår:

Ved feriereiser fra Nord-Norge til syden, må deltakere fra Nord-Norge betale fra kr. 1.500,— til 2.000,— mer enn deltakere som bor i Syd-Norge må betale for samme reise.

Vi er av den oppfatning at det bør gis offentlig støtte for slike reiser så disse vil koste det samme hvor fra de i landet foretas.

Landsstyret innstiller:
Kan ikke tiltres.

Nr. 131 Avd. 36 Oppland Arbeidsmannsforening foreslår:

Foreningens navn på oppslagstavler på arbeidsplassene:

Ved anleggs- og byggeplasser er der store tavler som forteller om hvem som er byggherre, entreprenør, konsulent o.l.

På denne tavle må det av hovedentreprenør bli satt opp et skilt som viser at arbeidet blir utført av «arbeidere organisert i Norsk Arbeidsmandsforbund, avd.nr. ———, og arbeidet utføres etter overenskomsten LO/NAF».

Begrunnelse:

De store tavler — reklametavler — som er oppsatt ved alle større anleggs- og byggeplasser viser klart prosjektets navn, hovedentreprenørens navn, navn på alle som har vært delaktig i planarbeidet fra hovedarkitekt/Ingeniørfirma, til alle konsulenter og underentreprenører. Likeledes er byggeledelse og forretningsførsel tatt med. Det samme gjelder større underleverandører.

Vi mener at det ville være rimelig at de som utfører arbeidsoppdraget blir nevnt og da på den måte at det går klart fram at arbeidet utføres av arbeidstakere tilsluttet forbundet og etter overenskomst mellom LO/NAF.

Det er mulig at tillitsmenn og verneombud også kunne neves.

Landsstyret innstiller:
Oversendes det nye forbundsstyret.

Nr. 132 Avd. 18 Rogaland Arbeidsmannsforening foreslår:

Fagorganiserte gis permisjon med full lønn under alle former for repetisjonsøvelser i forsvaret, HV og sivilforsvaret.

Motivering:

Den som fra arbeidsgiver kan dokumentere tap av lønn i denne forbindelse, må få sine økonomiske tap dekket. Slike øvelser er en direkte økonomisk belastning for alle som ikke mottar full lønn fra sin arbeidsgiver under tjenesten.

Forbundet må derfor arbeide for å få gjennom andre og tilfredsstillende kompensasjonsordninger på dette felt. Mest naturlig ville det være om arbeidsgiver dekket det hele.

Landsstyret innstiller:
Oversendes LO.

Nr. 133 Avd. 6 Bergen/Hordaland Arbeidsmannsforening foreslår:
Endring av forbundets administrasjon.

Motivering:

Forslaget går ut på at en innfører demokrati i vår egen fagbevegelse. I de senere år har det vært gjennomført demokrati i arbeidslivet, men i vår egen organisasjon har det ikke vært noen forandring siden man hadde omleggingen av organisasjonsformen i 1963 til storavdeling.

I dag har storavdelingen bygget ut et brukbart tillitsmannsapparat. Etter vår mening er dette trukket for lite med i den avgjørelsesprosess som skjer i vår organisasjon.

1. og 2. sekretær.

På den vedlagte plansje (se side 47) foreslår vi 1. og 2. sekretær i de naturlige avtaleområdene som er inntegnet i 5 seksjoner.

Velges av landsmøtet.

Slik det er i dag har vi to sekretærer ved de største avtaleområder. Disse er valgt på landsmøtet med lik status. Her mener vi landsmøtet må avgjøre hvem som skal være 1. og 2. sekretær.

Når det gjelder rengjøring- og vaktseksjonen er der en sekretær i dag. Det samme gjelder bergverksindustrien (gruve). Her har vi satt spørsmålsteget på plansjen. Dersom det skal være 1. og 2. sekretær, vil det si at forbundet må utvide med to sekretærer.

Med hensyn til rengjøring er vår erfaring fra avdelingen at det er tidkrevende arbeid med deres arbeidsplasser.

Arbeidsutvalg 3 stk. — Velges av landsmøtet.

Ved å sette ned arbeidsutvalg for hver seksjon (avtaleområde) vil dette medføre avlastning av arbeidsmengden.

De foreslåtte arbeidsutvalg velges på landsmøtet — fra avdelingene — og fra den bransje de tilhører. Dette vil være en mer demokratisk arbeidsmåte for medlemmene, og medføre informasjon og kommunikasjon.

Demokrati.

Arbeidsutvalgene vil da fungere på to plan. Det vil si avlastning for forbundets sekretærer i arbeidsoppgaver, samt få en større bredde i avgjørelsesprosessen innen avtaleområdet.

Med at arbeidsutvalgene blir valgt fra avdelingene — som daglig har nærkontakt med medlemmene i arbeidslivet — vil dette være en støtte for fagforeningsarbeidet.

Studieutvalg — redaksjonsutvalg.

Når det gjelder seksjon nr. 5 (se plansjen) ville det være naturlig at disse hørte til en seksjon. Arbeidsutvalget kunne da fungere som et redaksjonsutvalg til «Arbeidsmanden» samt studieutvalg for opplysningssekretæren.

Disse forslag er utarbeidet etter samme mønster som tillitsmannsutvalget på det lokale plan.

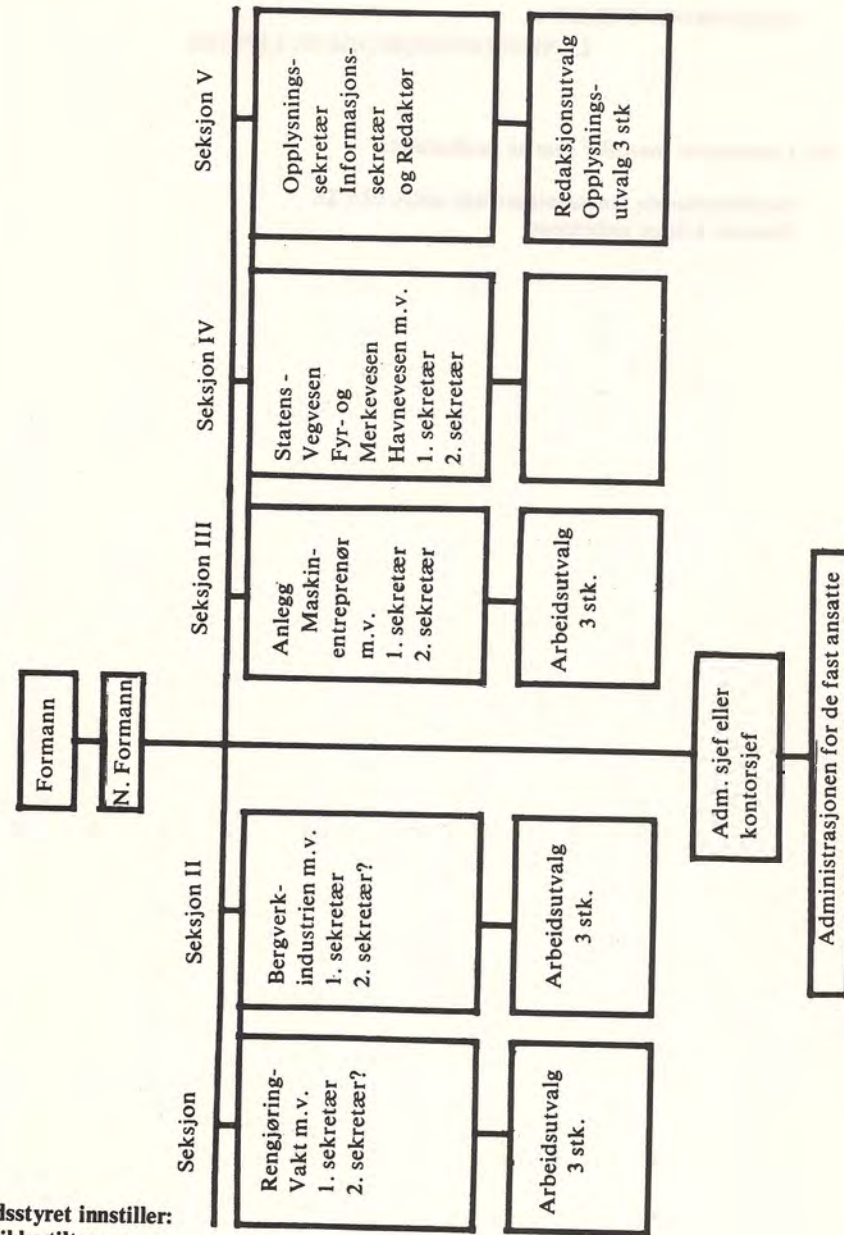
Regnskap — EDB. Administrasjonssjef eller kontorsjef.

Etter at medlemskontingenten blir trukket av lønnen ville det være naturlig at forbundet kom frem til en løsning med LO om utarbeidelse av et felles EDB-opplegg for regnskapet i forbundet. Her foreslår vi at det blir opprettet en administrasjon- eller kontorsjefstilling i stedet for den nåværende tradisjonelle hovedkassererfunksjonen.

Administrasjon- eller kontorsjefens oppgave må da bli å tilrettelegge arbeidsoppgavene for de ansatte. Dette vil medføre at de tillitsvalgte blir mer frigjort for å utøve sine tillitsverv.

(Se vedlagte plansje)

Landsstyret innstiller:
Kan ikke tiltres.

DAGSORDEN PUNKT 4

LANDSMØTEPERIODENS LENGDE

Nr. 134 Landsstyret innstiller overfor landsmøtet:

Førstkommende landsmøteperiode settes til 5 år.
Deretter i følge vedtektene.

